

Memòria de l'Institut per al Desenvolupament i la Promoció de l'Alt Pirineu i Aran 2012

Generalitat de Catalunya
**Departament de Territori
i Sostenibilitat**

IDAPA

Institut per al Desenvolupament
i la Promoció de l'Alt Pirineu i Aran
*Institut entath Desvolopament
e era Promocion deth Naut Pirenèu e Aran*

Memòria de
**l'Institut per al
Desenvolupament
i la Promoció de
l'Alt Pirineu i Aran**
2012

Generalitat de Catalunya
**Departament de Territori
i Sostenibilitat**

IDAPA

Institut per al Desenvolupament
i la Promoció de l'Alt Pirineu i Aran
*Institut entath Desvolopament
e era Promocion deth Naut Pirenèu e Aran*

Generalitat de Catalunya
Institut per al Desenvolupament
i la Promoció de l'Alt Pirineu i Aran
Passatge de l'Alsina, 3
25700 La Seu d'Urgell
www.gencat.cat/territori

Col·lecció: Memòries
Correcció: Miquel Arderiu Calvo

Fotografies: Fons propi
ISSN: 2014-4318

Sumari sintètic

4	Presentació
6	1. Estructura, organització i mitjans
7	1.1 Missió
8	1.2 Funcions
9	1.3 Estructura, organigrama i seus
12	1.4 Pressupost
15	1.5 Personal
17	2. Actuacions i activitats realitzades
18	2.1 Programa per al desenvolupament del Pla territorial de l'Alt Pirineu i Aran
21	2.2 Programa de dinamització socioeconòmica i territorial
29	2.3 Programa de suport a iniciatives de valorització del patrimoni
32	2.4 Programa de suport a iniciatives de reforç de la identitat pirinenca
34	2.5 Accions de projecció de l'Institut per al Desenvolupament i la Promoció de l'Alt Pirineu i Aran
36	2.6 Assistència a jornades i cursos. Formació
39	2.7 Organismes amb representació de l'Institut per al Desenvolupament i la Promoció de l'Alt Pirineu i Aran
40	2.8 Normativa

Presentació

En tant que com a conseller de Territori i Sostenibilitat, assumeixo la Presidència de l'Institut per al Desenvolupament i la Promoció de l'Alt Pirineu i Aran, amb la intenció que continuï sent un instrument útil i tangible de dinamització de les comarques pirinenques i també un espai d'interlocució entre el territori i el Govern de Catalunya.

Tot i que la situació pressupostària ha fet que la despesa hagi disminuït un 4,83%, l'Institut ha optimitzat uns recursos limitats, de l'ordre de 750.000 euros, i una estructura de personal molt reduïda, consolidant-se com a ens de gestió de projectes transversals. Per aconseguir-ho, s'han prioritzat unes polítiques d'actuació específiques però amb una clara línia de continuïtat respecte d'anys anteriors.

La dinamització de l'economia és l'eix prioritari d'actuació de l'Institut, per tal de crear riquesa, fixar la població i afavorir dinàmiques de creixement com les de la resta del territori. La convocatòria de subvencions destinades a activitats de formació, foment del patrimoni cultural i desenvolupament local, així com l'execució de projectes de col·laboració amb el Servei d'Ocupació de Catalunya, com el Pireníssim, donen suport a l'ocupació de muntanya. També s'han executat accions de suport al sector turístic, com la presència a fires, accions de promoció de la neu i el producte local, el workshop Pirineus, el portal geomapa.cat i la creació de producte cultural Passaports.

L'IDAPA aposta també per la creació de coneixement per tal de disposar de dades objectives i estudis que facilitin la presa de decisions a l'hora de concretar projectes. Així, per exemple, s'ha consolidat la organització de jornades tècniques de treball relacionades amb el foment del senderisme, que aquest any han tingut lloc al Pallars Jussà i a l'Alt Urgell. Igualment, s'ha impulsat l'inventari de camins de les diferents comarques, la Taula de senderisme i el recorregut de l'últim càtar, en col·laboració amb el Camí dels Bons Homes. Cal destacar també el suport al projecte Invesjove, que introdueix els alumnes pirinencs de batxillerat a la pràctica dels mètodes de recerca.

La dispersió de la població, l'aïllament físic i l'escala estrictament local de molts projectes són handicaps que segueixen limitant el desenvolupament d'aquests territoris. En aquest sentit, l'impuls de la cooperació i del treball en xarxa entre agents i territoris segueix sent un objectiu estratègic de cara a establir aliances i generar sinèrgies. La dinàmica de treball en grup mantinguda en el camp del turisme rural, els museus o el senderisme així ho palesen.

Com a complement d'aquest impuls al treball en xarxa, l'IDAPA exerceix el paper d'agent interlocutor entre els actors socioeconòmics del

---

territori i les administracions, tot identificant, prioritzant i canalitzant les propostes cap els seus correctes destinataris.

Finalment, també s'han assolit resultats en la línia de reforçament de la identitat pirinenca. La cohesió social és un principi bàsic a l'hora de reforçar estratègies de treball i de cooperació en el camp econòmic, polític i cultural. L'actuació més destacable realitzada és la publicació en llibre i en CD de les cobles del Peirot, un exemple de relat històric i transversal del Pirineu.

Vull tancar aquesta presentació convidant-vos a conèixer la feina feta per l'Institut durant el 2012, reiterant el compromís del Departament amb aquest organisme tant rellevant per al desenvolupament econòmic i territorial de les comarques pirinenques, i manifestar-vos la voluntat d'avançar en l'elaboració d'una nova Llei de muntanya, de la qual aquest 2013 en celebrem el 30 aniversari de la seva aprovació.

Santi Vila i Vicente

Conseller de Territori i Sostenibilitat
President de l'Institut per al Desenvolupament
i la Promoció de l'Alt Pirineu i Aran

1

Estructura, organització i mitjans

- 1.1 **Missió**
- 1.2 **Funcions**
- 1.3 **Estructura, organització i seus**
- 1.4 **Pressupost**
- 1.5 **Personal**

Missió

L'Institut per al Desenvolupament i la Promoció de l'Alt Pirineu i Aran és un organisme autònom de caràcter administratiu de la Generalitat de Catalunya, creat mitjançant la Llei 28/2002, de 30 de desembre, de creació de l'Institut per al Desenvolupament i la Promoció de l'Alt Pirineu i Aran.

La missió de l'Institut per al Desenvolupament i la Promoció de l'Alt Pirineu i Aran és impulsar el desenvolupament socioeconòmic integral de l'Alta Ribagorça, l'Alt Urgell, la Cerdanya, el Pallars Jussà, el Pallars Sobirà i la Val d'Aran, i contribuir al desplegament de les polítiques de planificació territorial de la Generalitat de Catalunya, i especialment del Pla territorial de l'Alt Pirineu i Aran.

Funcions

Segons el que determina l'article 3 de la Llei 28/2002, de 30 de desembre, de creació de l'Institut per al Desenvolupament i la Promoció de l'Alt Pirineu i Aran, les seves funcions bàsiques són:

- a. Defensar els interessos de la població de l'Alt Pirineu i Aran.
- b. Elaborar, avaluar i executar o impulsar plans de promoció i desenvolupament de caràcter global o sectorial, amb criteris de sostenibilitat, de l'Alt Pirineu i Aran, que integrin o potenciïn les actuacions que s'hi fan i que afavoreixin la coordinació de les administracions que hi actuen.
- c. Promoure, elaborar i assessorar estudis i treballs tècnics per conèixer millor la realitat i les perspectives de l'Alt Pirineu i Aran.
- d. Impulsar les accions de defensa dels ecosistemes naturals de l'Alt Pirineu i Aran i la sensibilització, la divulgació i l'educació ambientals.
- e. Adoptar mesures per impulsar el desenvolupament dels diferents sectors d'activitat de l'Alt Pirineu i Aran.
- f. Participar en l'elaboració de les disposicions legals o reglamentàries que afectin l'Alt Pirineu i Aran, a requeriment del Parlament o del Govern, especialment pel que fa a les matèries relacionades amb la revitalització del sector ramader, agrícola i forestal, la promoció industrial i artesanal, el desenvolupament turístic i la promoció ambiental.
- g. Participar en l'elaboració i l'avaluació dels plans territorials i dels plans comarcals de muntanya que afectin l'Alt Pirineu i Aran, d'acord amb les autoritats sectorials competents.
- h. Impulsar la participació d'entitats, públiques i privades, en l'elaboració de propostes sobre l'aprofitament de recursos o la planificació sectorial de l'Alt Pirineu i Aran.
- i. Fomentar la projecció de l'Alt Pirineu i Aran i fer-ne conèixer els trets d'identitat.
- j. Impulsar la programació, la gestió i la informació de les actuacions especials per a la muntanya de la Unió Europea.
- k. Impulsar polítiques sostenibles de desenvolupament demogràfic i cohesió social, que garanteixin infraestructures culturals i d'ensenyament presencial i a distància.
- l. Promoure infraestructures tecnològiques adaptades al medi que afavoreixin la implantació dels serveis de telecomunicacions i tecnologies de la informació i el desenvolupament del teletreball.
- m. Promoure la creació de la marca de qualitat Pirineus per a productes agraris i turístics i elaborar-ne les normes de qualitat.
- n. Impulsar la creació d'una xarxa de comunicació de ràdio i televisió de l'Alt Pirineu i Aran.
- o. Fer el seguiment de les accions que el mateix Institut acordi, impulsar-les i informar-ne el Govern.
- p. Qualsevol altra funció que ajudi a assolir el desenvolupament integral i sostenible de l'Alt Pirineu i Aran.

Estructura, organigrama i seus

Composició del Consell Rector a 31 de desembre de 2012

President
Conseller de Territori
i Sostenibilitat
Sr. Santi Vila i Vicente*

Adjunt a la presidència
per al territori de l'Aran
Síndic del Conselh Gene-
rau d'Aran
**Sr. Carlos Barrera
i Sánchez**

Vicepresident primer
Alcalde de l'Ajuntament
de Sort i President del
Consell Comarcal del
Pallars Sobirà
Sr. Llätzer Sibís i Goset

Vicepresident segon
Secretari de Territori i
Mobilitat del Departament
de Territori i Sostenibilitat
Sr. Damià Calvet i Valera

Vocals en representació
dels grups parlamentaris

Grup Parlamentari
Convergència i Unió
Sr. Ventura Roca i Martí

Grup Parlamentari Socialista
Sr. Óscar Ordeig Molist

Grup Parlamentari d'Esquerra
Republicana de Catalunya
Sr. Josep Castells i Farré

Grup Parlamentari Popular
Sr. Xavier Esteve i Bach

Grup Parlamentari d'Iniciativa
per Catalunya Verds - Esque-
rra Unida i Alternativa
Sr. Amadeu Gallart i Sort

Grup Parlamentari Mixt. Sub-
grup Parlamentari de Solidari-
tat Catalana per la Indepen-
dència
Sr. Joan Martín i Bañón

Vocals en representació
de la Generalitat

Departament de Presidència i
alcalde de l'Ajuntament del
Pont de Suert
Sr. Albert Alins i Abad

Departament de Territori i
Sostenibilitat
**Sra. Maria Dolors Serra
i Albareda**

Departament d'Agricultura,
Ramaderia, Pesca, Alimenta-
ció i Medi Natural
**Sra. Cristina Rosa Bosch i
Arcau**

Departament d'Empresa i
Ocupació
Sr. Octavi Miarnau i Roca

* Fins al 26/12/2012
va exercir la presidència
el conseller de Territori
i Sostenibilitat
Sr. Lluís Recoder i Miralles

Vocals en representació dels ens locals	Secretari Director de l'Institut per al Desenvolupament i la Promoció de l'Alt Pirineu i Aran Sr. Pere Porta i Colom
Alcalde de l'Ajuntament de Vielha e Mijaran Sr. Àlex Moga i Vidal	
President del Consell Comar- cal de l'Alta Ribagorça Sr. José Antonio Troguet i Ballarín	
Membre del Consell Comar- cal de l'Alta Ribagorça Pendent de nomenar	
President del Consell Comar- cal de l'Alt Urgell Sr. Jesús Fierro i Rugall	
Alcalde de l'Ajuntament de la Seu d'Urgell Sr. Albert Batalla i Siscart	
President del Consell Comar- cal de la Cerdanya Sr. Ramon Moliner i Serra	
Alcalde de l'Ajuntament de Puigcerdà Sr. Albert Piñeira i Brosel	
President del Consell Comar- cal del Pallars Jussà Sr. Joan Ubach i Isanta	
Alcalde de l'Ajuntament de Trepmp Sr. Víctor Orrit i Ambrosio	
Membre del Consell Comar- cal del Pallars Sobirà Sra. Maria Teresa Rivero i Segalàs	

Durant el 2012 es van celebrar dues sessions ordinàries del Consell Rector, l'òrgan col·legiat de govern i de direcció de l'Institut.

21è Consell Rector, sessió plenària 1/2012, celebrada a Sort, el dia 16 de març de 2012, va acordar:

1. Aprovar l'acta de la darrera sessió del Consell Rector, corresponent a la sessió 3/2011, de 24 de novembre de 2011.
2. Aprovar definitivament el tancament de l'exercici pressupostari corresponent a l'any 2011.
3. Aprovar el pressupost de l'Institut per a l'exercici 2012.
4. Proposar a tots els grups polítics representats al Consell Rector de l'Institut, arran de la iniciativa del grup de CiU al Senat sobre el condicionament de la N-260 o eix pirinenc, l'impuls d'una iniciativa conjunta reivindicant el condicionament integral d'aquesta ruta vertebradora de les comarques pirinenques.

22è Consell Rector, sessió plenària 2/2012, celebrada a Tremp, el dia 20 de juliol de 2012, va acordar:

1. Aprovar l'acta de la darrera sessió del Consell Rector, corresponent a la sessió 1/2012, de 16 de març de 2012.
2. Donar el vistiplau a la signatura del conveni de la Marca Pirineus per al 2012.
3. Participar i fer un seguiment de l'elaboració del Pla Global del Pirineu i divulgar-ne el contingut als ens públics i privats del territori.
4. Establir les bases de cooperació entre els dos òrgans que treballen en el desenvolupament de les polítiques de muntanya: el Servei d'Actuacions a Muntanya (SAM) i l'Institut per al Desenvolupament i la Promoció de l'Alt Pirineu i Aran (IDAPA).
5. Fer un seguiment de les propostes de modificació de la Llei de bases de règim local que impulsa el Govern de l'Estat.

Organigrama de l'Institut per al Desenvolupament i la Promoció de l'Alt Pirineu i Aran

Director
Sr. Pere Porta i Colom

Tècnic superior
Sr. Arcadi Castelló i Cadena

Tècnic de gestió
Sr. Marc Borrell i Amorós

Auxiliar administrativa
Sra. Núria Martimpé i Burgués

Seus i adreces

Institut per al Desenvolupament i la Promoció de l'Alt Pirineu i Aran

Passatge de l'Alsina, 3
25700 La Seu d'Urgell
Tel. 973 35 55 52
Fax 973 35 46 65

Oficina Tècnica de Tremp Passeig Pompeu Fabra, 21

Edifici del CST Pirineus de l'Institut Geològic de Catalunya
25620 Tremp
Tel. 973 65 08 30

idapa@gencat.cat

L'IDAPA disposa d'unes noves dependències que permeten una millor atenció als pirinencs alhora que li donen més visibilitat institucional.

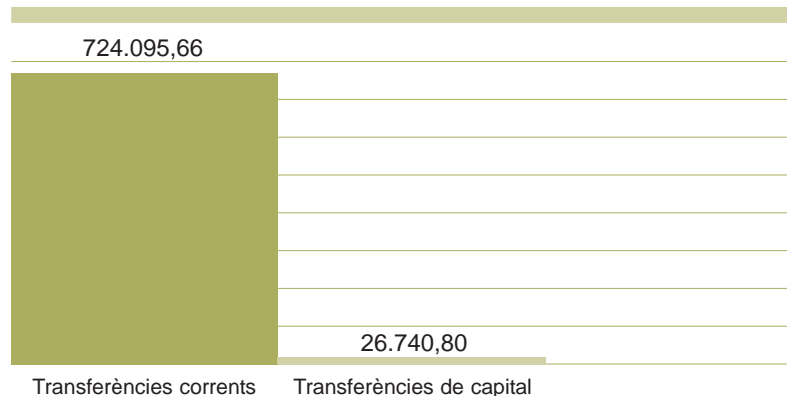
Pressupost

El pressupost de l'Institut per al Desenvolupament i la Promoció de l'Alt Pirineu i Aran per a l'any 2012 va ser aprovat per la Llei 1/2012, de 22 de febrer, de pressupostos de la Generalitat de Catalunya per al 2012.

El pressupost de l'Institut per al Desenvolupament i la Promoció per al 2012 ha estat de 750.836,46 €. Aquesta xifra suposa un descens global del 4,83 % comparada amb la de l'exercici 2011.

Malgrat la conjuntura complexa del 2011, s'ha aconseguit executar més del 75% de la despesa aprovada

Pressupost d'ingressos 2012

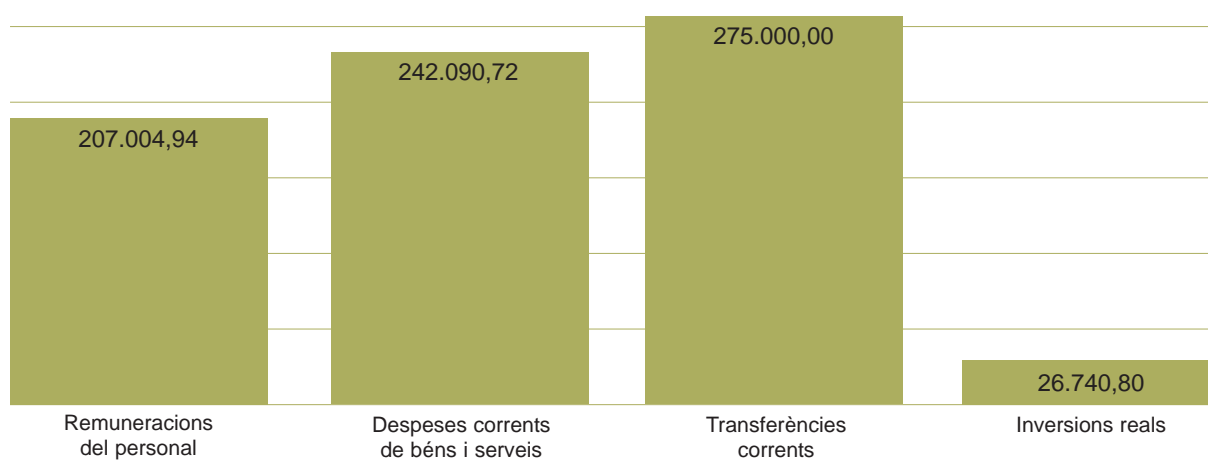
Evolució del pressupost d'ingressos en el període 2009-2012

Capítol	Concepte	2009	2010	2011	2012
Capítol 1	Impostos directes	0	0	0	0
Capítol 2	Impostos indirectes	0	0	0	0
Capítol 3	Taxes, béns i altres ingressos	0	0	0	0
Capítol 4	Transferències corrents	660.000,00	960.000,00	762.205,96	724.095,66
Capítol 5	Ingressos patrimonials	0	0	0	0
Capítol 6	Alienació d'inversions reals	0	0	0	0
Capítol 7	Transferències de capital	40.000,00	37.140,00	26.740,80	26.740,80
Capítol 8	Variació d'actius financers	0	0	0	0
Capítol 9	Variació de passius financers	0	0	0	0
TOTAL INGRESSOS		700.000,00	997.140,00	788.946,76	750.836,46

Pel que fa al pressupost de despeses, aquestes es troben equilibrades amb el pressupost d'ingressos, essent la seva distribució per capítols la que es pot veure en el gràfic següent.

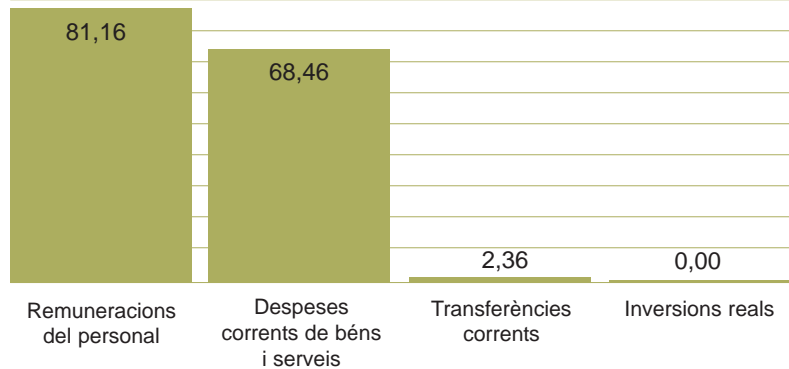
Pressupost de despeses 2012

Evolució del pressupost de despeses en el període 2009-2012

Capítol	Concepte	2009	2010	2011	2012
Capítol 1	Remuneracions del personal	188.170,13	188.304,24	178.000,00	207.004,94
Capítol 2	Despeses corrents de béns i serveis	276.329,87	411.195,76	289.446,76	242.090,72
Capítol 3	Despeses financeres	0	0	0	0
Capítol 4	Transferències corrents	195.500,00	360.500,00	181.500,00	275.000,00
Capítol 5	Fons de contingències d'execució pressupostària	0	0	0	0
Capítol 6	Inversions reals	0	0	0	0
Capítol 7	Transferències de capital	1,00	0	0	0
Capítol 8	Variació d'actius financers	0	0	0	0
Capítol 9	Variació de passius financers	0	0	0	0
TOTAL INGRESSOS		700.000,00	997.140,00	788.946,76	750.836,46

Execució de la despesa %

Execució de la despesa

El Govern, mitjançant Acord de data 17 de juliol de 2012, va establir la retenció de saldos pressupostaris per poder donar compliment a l'objectiu d'estabilitat pressupostària, que es concretava en impedir tramitar pagaments amb càrrec als capítols 4, 6, 7 i 8. L'IDAPA es va veure afectat en els capítols 4 i 6, per la qual cosa no va poder executar 268.500,00 del capítol 4 i 26.740,80 del capítol 6, és a dir, un total de 295.240,80 -un 39,32 % del pressupost inicial-. Com a conseqüència d'això, l'execució pressupostària va ser del 45,31 %. Si no es té en compte com a base l'import retingut l'execució puja a un 74,68 %.

Personal

La distribució del personal de l'Institut per al Desenvolupament i la Promoció de l'Alt Pirineu i Aran, a data 31 de desembre de 2012, és de 4 persones. L'estructura orgànica de funcionament de l'IDAPA està integrada per la relació de personal següent:

Personal	Nivell	Serveis
Alt càrrec	A1	Directiu
Funcionari	A	Tècnic superior
Interí	B	Tècnic de gestió
Interí	D	Aux. administrativa

2

Actuacions i activitats realitzades

- 2.1 Programa per al desenvolupament del Pla territorial de l'Alt Pirineu i Aran
- 2.2 Programa de dinamització socioeconòmica i territorial
- 2.3 Programa de suport a iniciatives de valorització del patrimoni
- 2.4 Programa de suport a iniciatives de reforç de la identitat pirinenca
- 2.5 Accions de projecció de l'Institut per al Desenvolupament i la Promoció de l'Alt Pirineu i Aran
- 2.6 Assistència a jornades i cursos. Formació
- 2.7 Organismes amb representació de l'Institut per al Desenvolupament i la Promoció de l'Alt Pirineu i Aran
- 2.8 Normativa

Programa per al desenvolupament del Pla territorial de l'Alt Pirineu i Aran

El Pla territorial de l'Alt Pirineu i Aran, aprovat el 25 de juliol de 2006, inclou, més enllà de les determinacions d'àmbit territorial i urbanístic, un seguit de recomanacions complementàries sobre les actuacions a portar a terme en els territoris pirinencs en l'àmbit dels espais oberts i dels recursos naturals, els assentaments i les grans infraestructures. En aquest sentit, un dels camps en què s'ha posat més èmfasi ha estat el dels camins i els senders, una infraestructura de comunicació tradicional que té moltes potencialitats en l'àmbit del turisme sostenible, la recuperació de la qual també pot jugar un paper interessant en els plans de mobilitat.

■ Actuacions de desplegament del Pla estratègic de Senderisme de l'Alt Pirineu i Aran

Seguint les línies de treball fixades pel Pla estratègic de Senderisme de l'Alt Pirineu i Aran, durant l'any 2012 es continuaren celebrant jornades tècniques de treball itinerants destinades a debatre els models de gestió i les potencialitats d'aquesta activitat en les diferents comarques de l'APIA. La primera es va fer al Pallars Jussà durant els dies 24 i 25 de maig i va estar centrada en senderisme -activitat emergent i recurs estratègic del model turístic pirinenc-, amb la participació d'una setantena d'assistents. La segona, organitzada a l'Alt Urgell els dies 18 i 19 d'octubre, es va centrar en les experiències en gestió de camins, mobilitat i turisme de la comarca, i va comptar amb l'assistència d'una cinquantena de persones. A més a més, la jornada va incloure una sessió de valoració de la feina des de l'aprovació del Pla Estratègic de Senderisme de l'APIA l'any 2008, de discussió d'estratègies futures en els àmbits de la gestió i la promoció conjunta del senderisme fins a la redefinició de la Taula de Senderisme.

Com a complement de les jornades, i com en anys anteriors, es va organitzar un viatge d'estudis a territoris de referència i amb tradició senderista. En aquesta ocasió es va visitar Andorra, concretament la Parròquia d'Ordino, per conèixer el model turístic andorrà de senderisme. Es van fer valoracions comparatives amb el model turístic de les comarques pirinenques i es va aprofundir en les estratègies de promoció que utilitzen, i en el coneixement d'exemples i casos pràctics d'iniciatives en aquest camp desenvolupats per cadascuna de les parròquies del Principat.

La Taula de Senderisme, en la seva estratègia per valoritzar aquest recurs, incorpora a partir d'enguany representants dels diferents agents del sector turístic.

D'altra banda, l'IDAPA participa en la creació d'una nova ruta senderista basada en el recorregut pirinenc que realitzà Guillem de Belibaste, considerat l'últim càtar. Els treballs es fan en col·laboració amb el Consell Regulador del Camí dels Bons Homes; les comarques del Berguedà, la Cerdanya, el Solsonès, l'Alt Urgell i el Pallars Sobirà; els parcs naturals de l'Alt Pirineu i Cadí-Moixerò, i el territori d'Ariège (França). Durant aquest any s'ha treballat en el projecte tècnic que defineix la ruta (recull de documentació històrica, definició del recorregut, estructura de gestió, fases, pressupostos...).

També s'ha continuat treballant en els inventaris de camins, divulgant els resultats del Catàleg de camins ramaders de l'Alt Pirineu i Aran que l'IDAPA va encarregar l'any 2011, i preparant un seminari de treball per valorar l'estat de cada inventari comarcal i analitzar com es poden completar per tal de tenir a més, per agregació, un inventari general dels camins de tot l'Alt Pirineu i Aran. Així mateix, s'ha seguit elaborant el manual de restauració de camins i senders de muntanya, incorporant-hi propostes d'actuació vinculades a les polítiques de paisatge.

La Taula de Senderisme, l'òrgan de coordinació territorial creat l'any 2010 per debatre i proposar les activitats conjuntes a realitzar, i per definir les accions a dur a terme anualment en aquest àmbit es va reunir el 18 d'abril a Sort per treballar en la tasca que té assignada.

■ Participació en els treballs d'elaboració del Pacte Global del Pirineu

El Pacte Global del Pirineu ha de definir els projectes estratègics per al desenvolupament de les comarques de muntanya en l'horitzó de l'any 2022.

Aprofitant l'impuls de la candidatura als Jocs Olímpics d'Hivern de 2022 que impulsa l'Ajuntament de Barcelona -en què hi participa l'Institut-, el Departament de Territori i Sostenibilitat ha posat en marxa el Pacte Global del Pirineu per definir les estratègies i els posteriors plans d'actuació que dinamitzin l'economia pirinenca del segle XXI. L'IDAPA és membre de la comissió tècnica que s'ha constituït amb aquesta finalitat. En aquesta primera fase de treball s'han plantejat els eixos estratègics sobre els quals s'ha d'actuar, i s'han definit el calendari de treball i el marc dels debats territorials i interdepartamentals que han de donar contingut al pacte. És en aquest darrer aspecte, el dels debats territorials, en el qual està centrada l'aportació de l'Institut, especialment per mitjà de les taules de treball sectorial que s'estan creant.

■ Participació en els treballs de revisió de la Llei 2/1983, d'alta muntanya

El Consell General de Muntanya, l'òrgan de participació i consulta en les actuacions públiques en territoris de muntanya creat per la Llei 2/1983, d'alta muntanya, va plantejar en la sessió del 24 de novembre de 2011 la necessitat d'obrir un procés de reflexió sobre la vigència de la Llei de muntanya, trenta anys després de la seva aprovació. En aquest sentit, el Departament de Territori i Sostenibilitat, competent en el desplegament d'aquesta llei, ha endegat els treballs que han d'orientar el debat i ha creat una comissió de treball a la qual s'ha integrat l'IDAPA. La primera tasca de la comissió ha estat l'organització de sessions de treball amb els representants polítics d'aquests territoris (Berga, Manresa, la Seu d'Urgell i Tremp) per fer una valoració crítica dels impactes que la política de muntanya ha tingut en les seves contrades al llarg d'aquesta trentena d'anys.

L'IDAPA participa activament en els treballs de revisió de la Llei d'alta muntanya que impulsa el Departament de Territori i Sostenibilitat.

■ Catàleg del Paisatge de l'Alt Pirineu i Aran

Els catàlegs de paisatge són instruments de la Llei de paisatge la finalitat dels quals és caracteritzar els paisatges i elaborar els objectius de qualitat de cadascun dels àmbits territorials de Catalunya. L'IDAPA ha col·laborat activament amb el Departament de Territori i Sostenibilitat en tot el procés de tramitació administrativa del Catàleg del Paisatge de l'Alt Pirineu i Aran. I ho ha seguit fent en l'organització de les sessions de presentació del contingut del catàleg al territori, com la que es va fer el 21 de febrer al Consell General d'Aran, a Vielha. Posteriorment, i després de l'aprovació inicial per part del Govern de la Generalitat, ha fet el seguiment de l'exposició pública, oberta del 15 de maig al 15 de juliol.

Programa de dinamització socioeconòmica i territorial

L'Institut col·labora amb les administracions locals, les associacions empresarials i els agents socioeconòmics pirinencs en el desenvolupament de projectes per valoritzar i promocionar els recursos endògens, a la vegada que coopera en la promoció de sectors turístics emergents, com l'ecoturisme o el senderisme. El manteniment de la línia d'ajuts per a projectes vinculats al patrimoni cultural, el desenvolupament local i el reforçament de la identitat pirinenca ha permès seguir recolzant un important nombre d'iniciatives locals promogudes pel teixit associatiu o els ajuntaments.

- **Convocatòria anticipada per a l'any 2013 de subvencions en règim de concurrència competitiva per al foment d'activitats de formació i promoció del patrimoni cultural i el desenvolupament local a l'Alt Pirineu i Aran, corresponent a actuacions dutes a terme durant el 2012 (DOGC 6282 de 28/12/12)**

Amb la intenció de recolzar iniciatives de dinamització impulsades pels ens locals, les entitats sense ànim de lucre, els consorcis i les fundacions pirinenques en els àmbits del desenvolupament econòmic, el patrimoni cultural i la formació no reglada, es va convocar novament l'ordre d'ajuts de l'IDAPA -les característiques de la qual s'especifiquen a l'apartat 2.8 d'aquesta memòria-, que contempla com a subvencionables les següents activitats:

- a) Realització d'activitats relacionades amb la gestió, protecció, promoció, recerca, formació i producció del patrimoni cultural i artístic.
- b) Realització d'activitats i projectes relacionats amb la promoció socioeconòmica del territori, no vinculats directament amb l'àmbit turístic.
- c) Organització d'activitats formatives no reglades i assistència a cursos que es realitzin dins o fora de l'Alt Pirineu i Aran.
- d) Organització d'activitats, jornades i seminaris realitzats en l'àmbit del patrimoni i el desenvolupament local.
- e) Organització d'esdeveniments relacionats amb el reforçament de l'activitat econòmica i la identitat pirinenca.
- f) Edició de publicacions de caràcter cultural, socioeconòmic i científic de l'Alt Pirineu i Aran.

Els recursos destinats a aquesta convocatòria són 135.000 del pressupost de l'Institut per al Desenvolupament i la Promoció de l'Alt Pirineu per a l'any 2013, a càrrec de les partides pressupostàries D/481000100/5420 (7.000), corresponent a fundacions,

D/482000100/5420 (40.000), corresponent a entitats sense ànim de lucre, D/460000100/5420 (80.000), corresponent a ens locals, i D/461000100/5420 (8.000), corresponent a consorcis.

L'import màxim dels ajuts va continuar sent, com en anteriors anualitats, de 6.000 , que tot i ser una quantitat relativament modesta permet reforçar molts projectes de petits municipis i entitats que no disposen de massa recursos propis per a aquestes iniciatives.

Sense poder detallar la resolució de la convocatòria, de les sol·licituds presentades se'n desprèn la següent informació:

Entitat	Import subvenció	Sol·licituds rebudes	Inversió associada
Corporacions locals	80.000	48	410.077,46
Consortis dependents de les corporacions locals	8.000	3	26.521,57
Fundacions	7.000	4	112.605,68
Altres institucions sense ànim de lucre i altres ens corporatius	40.000	47	615.315,50
Total	135.000	102	1.164.520,21

La línia d'ajuts creada per l'Institut preveu destinar 135.000 per impulsar projectes de desenvolupament local promoguts per associacions i ens locals pirinencs.

■ Projecte Nous Senders-Pireníssim, un camí conjunt cap a l'ocupació a l'Alt Pirineu i Aran

El conjunt de les comarques de l'Alt Pirineu i Aran, liderades per aquest darrer territori, i l'IDAPA com a ens impulsor i col·laborador, van posar en marxa l'any 2011 aquest projecte de dinamització territorial que va permetre, entre altres accions desenvolupades durant tot l'exercici, concretar una marca promocional, Pireníssim, i un primer producte (Forfet Pireníssim. Tour de formatges i emocions).

Finalitzat el programa, l'IDAPA assumeix el repte de mantenir la marca promocional i intentar assolir un nivell d'operativitat adequada a la voluntat dels diferents agents del territori, tant els públics com els privats. Amb aquest objectiu, el 9 de maig es va organitzar una jornada de treball a la Seu d'Urgell per avaluar i replantejar el programa. Com a resultat d'aquesta jornada, en va sorgir un objectiu general i unes accions a desenvolupar:

Pireníssim ha de ser una marca (turística) de desenvolupament del territori que posi en valor els productes agroalimentaris, amb la participació d'altres sectors econòmics, aprofitant les singularitats de l'Alt Pirineu i Aran. Ha de tenir una gestió públicoprivada (a través d'una secretaria tècnica), creadora d'accions de promoció, d'imatge, de difusió i de comercialització, sota el paraigua de l'IDAPA.

El programa SOM Pirineu se centra en donar suport als emprenedors pirinencs que treballen en el camp de les produccions locals i la valorització de la natura.

■ Nou projecte Innovadors - SOM Pirineu, suport a l'ocupació a muntanya

Seguint la línia de l'any anterior, l'IDAPA assumeix la preparació del document-memòria que es presentarà a la convocatòria del Servei d'Ocupació de Catalunya (SOC), en el marc de l'Ordre EMO/312/2012, de 8 d'octubre, per la qual s'estableixen les bases reguladores que han de regir la concessió de subvencions per a projectes innovadors i experimentals cofinançades pel Fons Social Europeu, i s'obre la convocatòria per a l'any 2012, centrat en el reforç i consolidació de projectes de natura i de producte local.

El Consell Comarcal de la Cerdanya és el que assumeix el lideratge del projecte, amb la col·laboració de la resta de comarques, i es defineix un programa l'objectiu del qual és "aconseguir consolidar les empreses i iniciatives de dos dels sectors més rellevants a l'Alt Pirineu i Aran, com són el de natura i de producte local, a través del reforç del treball conjunt entre els agents que conformen els dos sectors, la definició de projectes de cooperació entre ells que generin més activitat econòmica, l'acompanyament en l'execució d'aquests projectes i el reforç de les capacitats, tant de les persones com de les empreses, per garantir la sostenibilitat de les iniciatives i generar més llocs de treball de qualitat al territori".

■ Participació a la Fira de Calella i l'Alt Maresme

La participació conjunta de productors i ens públics a la Fira de Calella i l'Alt Maresme, coordinats per l'IDAPA, ha estat la primera iniciativa de promoció col·lectiva de l'Alt Pirineu i Aran.

L'Ajuntament de Calella va organitzar a finals de setembre la Fira de Calella i l'Alt Maresme, que enguany va estar íntegrament dedicada a les comarques del Pirineu. La mostra "Pirineus: cultura, tradició i futur" volia divulgar la riquesa patrimonial i l'economia d'aquests territoris tan allunyats i diferents de les terres del litoral. L'IDAPA ha coordinat aquesta trobada i ha promogut la presència dels diferents ens públics, agents econòmics i professionals per tal de donar un impuls a la promoció conjunta de les comarques del Pirineu.

La mostra s'estructurava en quatre grans àmbits, Medi natural, espai que mostrava els principals recursos naturals pirinencs i el paisatge; Patrimoni, que combinava una mostra de l'extens patrimoni historicoartístic amb activitats de la cultura viva actual, com la música, la dansa, la literatura, el teatre, el cinema i les festes; Turisme, espai on els principals agents turístics de les comarques integrades a la Marca Pirineus exposaven els seus recursos i els principals productes que proposen: neu, senderisme, ràfting, pesca, turisme rural, bolets, falles, artesanía, gastronomia i paisatge; i Artesania, en què destacava la presència del sector

agroalimentari, amb espais per a tallers, mostra i venda de productes, i també per a la degustació i tast, a més d'una zona per als artesans pirinencs que treballen la llana o la fusta, entre altres materials.

Tot això s'acompanyava amb altres activitats com ara música antiga, cinema de muntanya, una demostració de gossos d'atura, la baixada d'un rai, l'encesa d'una falla a la platja i la música i la dansa tradicionals, a més d'un seguit de tallers oberts a tothom sobre temàtiques diverses: coneix els dinosaures, construcció de menjadores i caixes niu, fotografia de natura, la natura en bicicleta, l'udol del llop o les bitlles pallareses, entre d'altres.

■ Participació a la Marca Pirineus

L'Institut per al Desenvolupament i la Promoció de l'Alt Pirineu i Aran, l'Agència Catalana de Turisme, el Patronat de Turisme de la Diputació de Lleida, el Patronat de Turisme Costa Brava Girona, la Diputació de Barcelona i el Conselh Generau d'Aran han estat col·laborant des de l'any 2003 en un seguit d'actuacions en l'àmbit turístic per tal de promocionar les onze comarques del Pirineu -l'Alt Empordà, l'Alt Urgell, l'Alta Ribagorça, el Berguedà, la Cerdanya, la Garrotxa, el Pallars Jussà, el Pallars Sobirà, el Ripollès, el Solsonès i la Val d'Aran- mitjançant la Marca PIRINEUS. L'any 2012 s'ha renovat el conveni amb un pla d'accions per import de 448.287 €, dels quals l'aportació de l'IDAPA és de 119.050 €.

En el pla d'accions 2012 s'han incorporat els projectes de promoció turística impulsats per l'IDAPA que afecten directament el territori, com Pireníssim, geomapa, senderisme, parcs naturals...

Cal destacar també que el Consorci Turisme Barcelona ha manifestat interès per incorporar-se al Programa per a la candidatura Barcelona-Pirineu 2022.

■ Acció ILLA DIAGONAL

L'Agència Catalana de Turisme va organitzar una acció de promoció del turisme de neu, amb una campanya que donava suport a la promoció i comercialització de l'oferta de les estacions d'esquí catalanes al centre comercial L'Illa de Barcelona del 12 al 24 de novembre de 2012.

En el marc d'aquesta acció, l'Institut per al Desenvolupament i la Promoció de l'Alt Pirineu i Aran (IDAPA) va coordinar els cinc consells comarcals i el Conselh Generau d'Aran, i va assumir les

L'Institut participa activament en el programa d'activitats de la Marca Pirineus, de la qual n'és soci institucional.

despeses d'adquisició de productes agroalimentaris que es van oferir en una sèrie de tasts de productes agroalimentaris pirineus, com el formatge de l'Alt Urgell i Cerdanya o el bistec tàrtar de bruneta ecològica de vedella dels Pirineus i de poltre de l'Alt Pirineu, entre d'altres.

■ Suport trobada Slow Food Pirineu (Trempt)

L'Ajuntament de Trempt i l'Associació Slow Food Pirineus van organitzar el 30 de setembre la segona trobada Slow Food de Catalunya, amb l'objectiu de donar a conèixer el Convivium Pirineus entre la població i també als altres grups catalans del moviment Slow Food. Alhora, es va celebrar una fira que aplegava diferents tipus de productes, productors i restauradors del territori i que pretenia potenciar la filosofia del moviment Slow Food entre productors i consumidors. L'IDAPA, en la línia de donar suport a les iniciatives de valorització de les produccions agroalimentàries locals, va col·laborar en l'organització de la jornada.

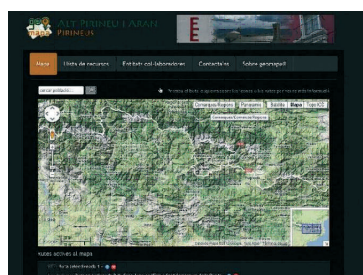
■ Impuls del grup de treball de Turisme Rural de l'Alt Pirineu i Aran (TRAPA)

Durant el 2012, es van fer dues reunions, una a la Seu d'Urgell i l'altra a Caregüe. Entre els acords assolits destaquen la proposta de conveni entre el grup de treball i la Universitat de Girona, i l'inici d'un butlletí electrònic adreçat als propietaris d'establiments de turisme rural i a tothom que el sol·liciti, en què s'informarà principalment d'aspectes relacionats amb aquest àmbit. A finals de 2012, el nombre d'inscrits al butlletí era de 475.

També durant el 2012 es va organitzar la jornada formativa "Liderant la innovació en el turisme rural" a càrrec de la sra. Joana Frigolé, destinada als tècnics i propietaris de turisme rural. A més, es va acordar fer un workshop durant la primavera del 2013 entre empreses de turisme actiu i establiments de turisme rural de l'Alt Urgell i la Cerdanya.

■ Projecte GEOMAPA

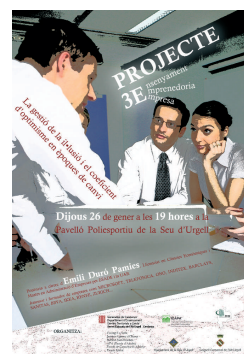
Durant el 2012 s'ha treballat amb els consells comarcals de l'Alt Pirineu i el Conselh Generau d'Aran per definir les categories dels serveis turístics que hauria d'incloure el portal www.geomapa.cat. Un cop definides, s'han anat introduint les dades al web, que més endavant inclourà les rutes de senderisme, BTT o 4x4. També es va acordar incorporar al grup de treball de Geomapa els Parcs Naturals de l'Alt Pirineu i el Parc Nacional.

El cercador de serveis turístics georeferenciats del Pirineu GEOMAPA vol ser una eina al servei de tots els usuaris que cerquen informacions d'aquesta destinació turística.

■ Suport a projectes d'emprenedoria

Els Serveis Territorials a Lleida del Departament d'Ensenyament, el Servei Educatiu de l'Alt Urgell-Cerdanya, el Col·legi La Salle i l'Institut Joan Brudieu de la Seu d'Urgell, l'Institut Aubenç d'Oliana, l'AFA (Escola d'Adults), l'Associació d'Empresaris de l'Alt Urgell i l'IDAPA, en col·laboració amb l'Ajuntament de la Seu d'Urgell, el Consell Comarcal de l'Alt Urgell, l'Escola de Capacitació Agrària i l'Escola Joviat, han configurat el projecte de foment de l'emprenedoria Projecte 3E (Ensenyament, emprenedoria i empresa).

Aquest pla presenta una proposta d'actuació per fomentar la qualitat i l'adequació de l'oferta de cicles formatius que s'imparteixen en el territori, i per gestionar de manera eficaç les necessitats formatives i sociolaborals del nostre entorn, tot considerant els reptes de futur que aquest planteja en matèria de formació, innovació i ocupació. La virtualitat d'aquesta proposta es basa en la cooperació, la participació i la implicació de tots els agents que tenen la responsabilitat de vetllar per la creació d'una estructura formativa a la zona, que garanteixi a totes les persones interessades la informació i orientació adients per escollir i seguir els itineraris formatius que més s'adaptin a les seves possibilitats i necessitats.

Es vol oferir un marc de coordinació a la resta de comarques de l'Alt Pirineu i Aran per determinar quines actuacions poden ser d'interès comú i establir, si s'escau, activitats que fomentin l'intercanvi d'informació i d'experiències entre tots els centres.

■ Participació en la Candidatura als Jocs Olímpics i Paralímpics d'Hivern "Barcelona - Pirineu 2022"

L'IDAPA participa en una de les comissions tècniques de treball de l'Oficina de la candidatura Barcelona-Pirineu, en la qual es presenten els estudis preliminars i les reunions territorials que s'estan fent per explicar els aspectes clau de la candidatura. En aquest procés, tant l'Institut com, sobretot, el Departament de Territori i Sostenibilitat han manifestat la voluntat d'engegar el procés d'elaboració d'un Pla Global del Pirineu que permeti aprofitar l'impuls olímpic -les oportunitats econòmiques i de desenvolupament que pugui generar- en el conjunt del territori pirinenc -no només en l'entorn de les estacions on es preveuen les proves- i amb un abast temporal molt més ampli que el de les dates estrictes dels Jocs Olímpics d'Hivern de 2022.

Un dels treballs en què l'Institut ha participat directament és en l'e-laboració d'un estudi d'allotjaments per a les diferents necessitats.

En el marc de la mostra de cinema Picurt, l'IDAPA ha promogut una jornada de reflexió sobre la imatge que té i projecta el Pirineu.

■ Jornada PICURT. Cercant una imatge del Pirineu

La Mostra de cinema de muntanya dels Pirineus, Picurt, que organitza l'associació Cultura i Entorn del Pirineu (CEP), s'ha convertit en el certamen cinematogràfic de referència del Pirineu. La mostra, que es fa a Artedò i la Seu d'Urgell la darrera setmana de juny, va arribar el 2012 a la sisena edició. En el marc del programa general d'activitats del festival, l'Institut va organitzar la jornada tècnica "Cercant una imatge del Pirineu" les xerrades tècniques i la taula rodona de la qual es van dedicar a parlar de l'existència, el reconeixement, la consolidació i la definició o indefinició que projecta el territori pirinenc, especialment a través de la gastronomia i la producció agroalimentària pirinenca.

■ Participació en el grup de treball Camins Ramaders i Transhumància a Catalunya

Durant el 2012 s'han celebrat tres sessions de treball, que han permès avançar en el document divulgatiu Tot el que vols saber sobre la transhumància i les vies pecuàries a Catalunya. A més, també s'ha treballat en el disseny d'una senyalització unitària dels camins ramaders que es pugui utilitzar a tot Catalunya i s'han fet dues jornades sobre transhumància, una a Amposta i l'altra a Llessui.

■ Jornada Transhumància, medi ambient i turisme

Un dels acords adoptats pel grup de treball Camins Ramaders i Transhumància va ser fer una jornada de treball al Pirineu i una altra a les Terres de l'Ebre. L'IDAPA i la Fundació del Món Rural, amb la col·laboració del Parc Nacional d'Aigüestortes i Sant Maurici, van organitzar el 22 de juny aquesta jornada a l'Ecomuseu del Pastor de la Vall d'Àssua de Llessui. S'hi va debatre com aprofitar turísticament aquest patrimoni sense deixar perdre una funció ramadera.

■ Creació del grup de treball d'atenció a les persones

Tal i com es va proposar en el darrer Consell Rector de l'Institut de l'any 2011, el juny de 2012 s'ha constituït el grup de treball d'atenció a les persones de l'Alt Pirineu i Aran, amb assistència dels responsables dels serveis socials de les comarques i representants de la Generalitat.

Una de les qüestions que es vol tractar és que hi hagi un equip de supervisió de l'equip d'assistència comarcal, per avaluar i plantejar millores a la tasca que fan els equips comarcals. També es va presentar un projecte pilot d'atenció domiciliària, "Persona d'intervenció ràpida", que actualment s'aplica a les comarques del Pallars Jussà i l'Alta Ribagorça.

■ Suport a l'Ajuntament de la Conca de Dalt.

El Museu dels Raiers de la Noguera Pallaresa es troba al poble del Pont de Claverol -Ajuntament de la Conca de Dalt-, en una zona amb moviment de terres que han provocat l'aparició d'esquerdes a l'edifici, a la carretera d'accés al museu, a l'ermita de Sant Antoni i a les voreres i talussos de la zona. Consultat l'Institut Geològic de Catalunya, aquest va dictaminar que calia fer un estudi geològic-geotècnic per determinar l'abast de les esquerdes i les possibles solucions. L'IDAPA va concedir una subvenció a l'ajuntament per finançar l'estudi.

Programa de suport a iniciatives de valorització del patrimoni

El patrimoni és un dels elements que més reforça la identitat territorial del Pirineu. D'altra banda, cada cop estableix més vincles i sinergies amb els sectors cultural i turístic. Durant el 2012, s'ha seguit reforçant la Xarxa de Museus i Equipaments Patrimonials de l'Alt Pirineu i Aran, una associació que aplega una cinquantena de petits museus, i s'han elaborat inventaris i estudis de base que permeten disposar d'una informació completa i ordenada dels valors i les seves potencialitats.

■ Suport a l'Associació de la Xarxa de Museus i Equipaments Patrimonials de l'Alt Pirineu i Aran

Com en anys anteriors, s'ha donat suport tècnic i econòmic a l'agent d'ocupació i desenvolupament local que treballa en la dinamització de la xarxa, manté la interlocució amb la junta directiva de l'associació que configura la xarxa de museus, i participa en les tasques de coordinació entre aquesta i l'IDAPA.

Altres col·laboracions han estat la divulgació i promoció del producte PassaPorts, i la definició del pla de cooperació amb el Servei d'Atenció als Museus (SAM) impulsat pel Departament de Cultura.

■ Cooperació entre museus pirinencs vinculats a la paleontologia

La creació d'un marc de cooperació entre els museus vinculats a la paleontologia ha de facilitar la cooperació tècnica i la promoció conjunta d'aquest recurs.

Es pretén propiciar l'establiment d'un marc de cooperació entre diferents museus per crear una xarxa per a la conservació i la difusió del patrimoni paleontològic i especialment dels dinosaures. Les entitats participants són el Museu de la Conca Dellà (Pallars Jussà), el Consorci Paleontologia i Entorn (Alt Urgell), el Consorci Ruta Minera (Berguedà) i l'Institut Català de Paleontologia M. Crusafont (Sabadell).

La proposta de treball busca establir un conveni de col·laboració per al desenvolupament del projecte Terra de Dinosaurios entre el Departament de Cultura, les Diputacions de Barcelona i Lleida i l'IDAPA.

■ Impuls a la iniciativa de creació de la Casa de les Lletres del Pirineu

L'estudi de valorització del patrimoni literari elaborat per l'IDA-PA l'any 2011 plantejava entre les accions a dur a terme la creació de la casa de les lletres catalanes, un possible espai de difusió i a la vegada dinamització del patrimoni literari pirinenc. Durant aquest any s'ha presentat públicament el document i s'ha difós entre els ens locals que poden estar interessats a acollir aquest futur equipament. Al mateix temps, s'han fet reunions amb l'associació Llibre del Pirineu, que agrupa bona part dels escriptors residents en aquest territori, amb l'objectiu de valorar-ne el contingut i analitzar les opcions d'implementació del projecte.

■ Participació a la Fira del Llibre del Pirineu (Organyà)

L'Institut va participar a la Fira del Llibre del Pirineu, on va presentar la publicació del treball *Les cobles del Peirot*, amb un resultat final en dos formats: el disc amb les versions recollides per l'Artur Blasco i el llibre divulgatiu treballat per la Maria Feliu i l'Albert Villaró.

La iniciativa és el resultat de la suma d'esforços de persones il·lusionades amb el patrimoni i compromeses amb el territori. Músics de prestigi reconegut i joves aprenents, associacions musicals, professors d'universitat i erudits pirinencs que durant anys han recopilat estrofes i variants de les cobles cantades en qualsevol indret muntanyenc. Una voluntat de cooperació que, en un territori esquarterat com el Pirineu, ha de contribuir a millorar l'autoestima dels seus habitants i a fixar la traça del camí a recórrer en la difusió de l'encara massa desconegut patrimoni cultural pirinenc.

■ Festival de Música Antiga dels Pirineus - FEMAP

L'Institut forma part de la Junta Rectora del Festival de Música Antiga dels Pirineus. En la sessió, que va tenir lloc a la Torre de Capdella el dia 16 d'octubre, es va fer balanç del festival, de l'exercici i es va presentar el projecte per a l'any 2013.

■ Exposició "Els Pirineus en profunditat"

Pyrenmuseum és un equipament cultural de Salardú, al municipi aranès de Naut Aran, centrat en la divulgació del pirineisme. Entre les seves activitats destaca l'organització des del 2011

d'unes jornades per donar a conèixer els valors físics, ambientals i turístics d'aquest massís muntanyenc: les Pyrenades. L'edició d'enguany, en què també hi va col·laborar l'Ajuntament de Naut Aran, ha inclòs l'exposició "Els pirineus en profunditat", que recollia una àmplia mostra d'imatges de paisatges i escenes pirinenques en tres dimensions. L'IDAPA ha cooperat en l'organització de l'exposició, que s'ha pogut veure a l'Alt Urgell (dins la mostra de cinema de muntanya Picurt) i al Pallars Sobirà (Ecomuseu de les Valls d'Àneu, a Esterri d'Àneu).

■ Inventari patrimoni industrial

Un cop enllestits els inventaris de patrimoni industrial de les comarques de l'Alt Pirineu i Aran, elaborats en les darreres anualitats, s'ha treballat per posar les bases metodològiques i definir els objectius d'una nova fase d'estudi que permeti incorporar tota la informació en un únic document, per tal de poder analitzar sectorialment aquest patrimoni -tèxtil, hidroelèctric, manufacturer...- i plantejar iniciatives per a la seva recuperació i valorització turisticocultural.

Programa de suport a iniciatives de reforç de la identitat pirinenca

Des de l'Institut es recolzen diferents iniciatives socioculturals d'àmbit local i comarcal per reforçar la identitat territorial pirinenca. Com moltes d'aquestes iniciatives són d'escala estrictament local, l'IDAPA impulsa accions de suport, de divulgació i de treball en xarxa per tal de guanyar visibilitat entre els pirinencs i la societat catalana en general.

■ Coordinació i edició de la publicació **Jornades Invesjove. Investigació i recerca a l'educació secundària de l'Alt Pirineu i Aran, amb la cooperació del Departament d'Ensenyament.**

Cal destacar el valor de l'Invesjove com a programa que promou un instrument d'aprenentatge bàsic, el mètode de la recerca com a instrument bàsic per tenir i potenciar l'autonomia personal.

Els treballs presentats enguany han estat molt variats i d'un bon nivell. Destaquen els àmbits del territori pirinenc, les ciències de la salut i el medi ambient. En total, se n'han publicat 28 elaborats en els centres de secundària de Vielha, Sort, Puigcerdà, la Pobla de Segur, el Pont de Suert i Tremp.

El projecte Invesjove recull i deixa constància de la primera experiència dels alumnes pirinencs de secundària en el camp de la recerca científica.

■ 6è Congrés Educació i Entorn. Llegint, creixem!

Durant el congrés, celebrat a la Seu d'Urgell del 31 de maig al 2 de juny, l'IDAPA va organitzar en l'espai el congrés a la Plaça dels Homs uns tallers destinats a alumnes d'ESO sota el títol "Fes la teva Cobla del Peirot", en què els alumnes n'havien d'escriure una d'acord amb la mètrica d'aquesta cançó tradicional pirinenca. A més, també es va organitzar una tertúlia radiofònica entre autors pirinencs.

■ 9s Trobades Culturals Pirinenques: La Frontera al Pirineu

Des de fa anys, l'IDAPA col·labora en l'organització i posterior difusió de les Trobades Culturals Pirinenques, un espai on s'apleguen els diferents centres d'estudis pirinencs per presentar i analitzar les recerques realitzades. L'edició d'aquest any, que es va fer a Puigcerdà el 20 d'octubre, s'ha centrat en el tema "La frontera al Pirineu".

■ Suport jornada Pallaresa-Nord

Les comarques pirinenques han tingut i tenen intervencions arquitectòniques públiques ben significatives però que acostumen a ser poc conegudes més enllà de l'àmbit local. Amb l'objectiu de divulgar entre els professionals de la construcció i l'obra pública algunes de les actuacions arquitectòniques més representatives i adaptades als territoris de muntanya, membres del Col·legi d'Aparelladors, Arquitectes Tècnics i Enginyers d'Edificació de Lleida, amb el suport de l'IDAPA, organitzen d'uns anys ençà jornades de visites comentades pels autors mateixos. El 27 d'octubre se'n va fer la 4a edició, titulada "Pallaresa nord: arquitectura, cuina i territori", durant la qual es van visitar actuacions a Gerri de la Sal i Sort. Posteriorment, els assistents van participar en un dinar col·loqui en què es va parlar de la gastronomia lligada al territori com a valor cultural i turístic.

■ Edició del llibre de les Cobles del Peirot

Durant el 2012 es van presentar el llibre i el CD que recopilen les Cobles del Peirot, treball de recuperació i difusió de l'obra més representativa de la literatura oral pirinenca, que posa en boca d'un personatge de ficció, Lo Peirot, unes cobles de denúncia social. El llibre es va presentar a les comarques de l'Alt Urgell, el Pallars Sobirà, el Pallars Jussà i l'Alta Ribagorça, amb un èxit notable de públic.

■ Col·laboració en l'edició de llibres pirinencs editats per promotors culturals pirinencs

El suport de l'IDAPA als editors i promotors culturals contribueix a la projecció de la cultura muntanyenca dins i fora del Pirineu.

L'IDAPA col·labora de manera regular en diverses iniciatives editorials que aprofundeixen en algun aspecte de la realitat social, històrica i patrimonial a les comarques pirinenques. L'adquisició d'exemplars permet distribuir-los posteriorment entre biblioteques, arxius, centres escolars i ajuntaments del nostre territori. Entre les publicacions adquirides durant el 2012, cal destacar les següents: Vuitenes Trobades Culturals Pirinenques; XXVII Jocs Florals de la Cerdanya; Maleïda terbolina; Pirineus: art i ecologia al segle XXI; Nou viatge al Pirineu; Francisco de Asís González Amigó i la construcció de l'embassament de Sant Antoni; El petit investigador al Pallars Sobirà; La primera cançó del Peirot; Val d'Aran.

Accions de projecció de l'Institut per al Desenvolupament i la Promoció de l'Alt Pirineu i Aran

L'IDAPA vol ser un instrument de desenvolupament socioeconòmic i territorial al servei de les institucions i la població pirinenques. Per bé que cada cop és més conegut pels agents del territori, cal seguir fent accions de visibilitat tant dins com fora de la seva demarcació.

■ Presentació i cooperació amb els ens locals i institucions pirinenques

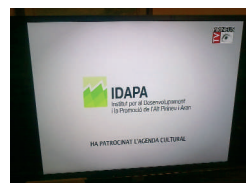
Les accions que porta a terme l'Institut se centren en els principis de la transversalitat, la cooperació entre els sectors públic i privat, el treball en xarxa i la coordinació interadministrativa. Des d'aquesta darrera perspectiva, l'IDAPA ha seguit mantenint contactes regulars amb els ens locals, especialment amb els consells comarcals i els ajuntaments que són capital de comarca, celebrant reunions periòdiques de coordinació tècnica i impulsant els diferents grups de treball sectorials existents, com ara els de Turisme Rural, Senderisme, Comunitat Educativa, Cultura, Atenció Persones o Promoció Econòmica, entre d'altres.

■ Edició de la Memòria de l'IDAPA 2011

Com cada any, es va publicar la Memòria de l'Institut per al Desenvolupament i la Promoció de l'Alt Pirineu i Aran 2011, aprovada en el XXIII Consell Rector, que es va reunir a Vielha el 8 de març d'enguany, amb la voluntat de difondre els estudis, projectes i activitats que genera o en els quals col·labora l'Institut. La Memòria es pot descarregar, juntament amb les d'anys anteriors, a la pàgina web de l'Institut, www.idapa.cat.

■ Patrocini de l'agenda d'activitats culturals a l'APiA a Pirineus TV

Aquest any 2012 s'ha arribat a un acord amb l'empresa que gestiona la cadena de televisió Pirineus TV per promocionar l'agenda cultural del territori de l'Alt Pirineu i Aran, mitjançant falques publicitàries en la franja horària posterior al telenotícies vespre durant tots els dies de la setmana.

■ Treballs de consolidació de la pàgina web de l'IDAPA

Durant el 2012 s'ha continuat treballant per millorar el contingut del web de l'Institut (www.idapa.cat). En concret, s'han reforçat diversos apartats d'actualitat i documentació, fet que ha repercutit molt positivament en el nombre de visites.

■ Promoció territorial dins la revista Descobrir Catalunya

S'ha arribat a un acord amb l'empresa editorial de la revista Descobrir Catalunya per inserir un anunci publicitari del senderisme a l'Alt Pirineu i Aran. De cara a pròximes edicions, s'estan estudiant altres fórmules de col·laboració.

■ Promoció publicitat revista GUM

Coincidint amb la participació de l'IDAPA a la Fira de Calella es va publicar un article divulgatiu sobre el territori de l'Alt Pirineu i Aran en un especial fira de la revista GUM, publicació de l'àmbit de la comarca del Maresme.

Assistència a jornades i cursos. Formació

La formació, en el sentit més ampli del terme, i el coneixement actualitzat de les actuacions en el camp del planejament territorial i del desenvolupament local, de la gestió pública i l'emprenedoria són claus per millorar les capacitats professionals de les persones que integren l'Institut. Tot seguit es fa una relació de les més importants:

- Assistència a la I Edició Campanya del World Snow Day - Baixada de Torxes per donar suport a la candidatura Barcelona Pirineus 2022 (La Molina-Masella, 21 de gener).
- Assistència a la presentació del Projecte 3E - Ensenyament. Emprenedoria. Empresa. La gestió de la il·lusió i el coeficient d'optimisme en èpoques de canvi (la Seu d'Urgell, 26 de gener).
- ACTE 26 GENER
Assistència a la III Jornada sobre Turismo de Naturaleza (Arantzazu, País Basc, 26 de gener).
- Inauguració de l'exposició de carrer 100 anys - 10 imatges - 1 Territori (Tremp, 27 de gener).
- Assistència a la signatura conveni Institut Geològic de Catalunya - REPSOL (Tremp, 15 de febrer).
- Assistència presentació projecte Candidatura Olímpica Jocs d'Hivern Barcelona - Pirineu 2022, a Vielha i el Pallars Jussà (21 de febrer), i la Cerdanya (23 de febrer).
- Assistència presentació Llei 3/2012, de modificació de la Llei d'urbanisme (la Seu d'Urgell, 6 de març).
- Assistència presentació del Projecte Nature Business Models. Realització del taller de treball amb empresaris/àries del Parc Natural de l'Alt Pirineu (Llavorsí, 12 de març).
- Presentació llibre Invesjove a la Val d'Aran (27 de març), la Cerdanya (30 de març) i el Pallars Jussà (19 d'abril).
- Assistència a l'acte de presentació Turisme Actiu i Esports d'Aventura a les comarques de Lleida (Llavorsí, 30 de març).
- Assistència a les jornades Pyrenades 2012 (Salardú, 31 de març).

- Participació en la reunió de seguiment Programa FITA (Sort, 25 d'abril).
- Presentació de la Xarxa d'Educació Ambiental "PIRINEUS VIUS". Parc Natural del Cadí-Moixeró (Bagà, 27 d'abril).
- Assistència inauguració Museu de Llivia (5 de maig).
- Assistència Jornada de treball sobre Pirenísim (la Seu d'Urgell, 9 de maig).
- Participació a la Taula de Treball Intercomarcal de Serveis Integrals d'Atenció Domiciliària en zones de població dispersa (Tremp, 16 de maig).
- Jornada de petits i joves emprenedors, IES Joan Brudieu (la Seu d'Urgell, 17 de maig).
- Assistència al III Concurs d'emprenedors de l'Alt Pirineu i Aran (la Seu d'Urgell, 31 de maig).
- Presentació del llibre i CD recopilatoris de les Cobles del Peirot: Tremp (18 de maig), la Seu d'Urgell (1 de juny), el Pont de Suert (6 de juliol).
- Assistència 23 Trobada empresarial al Pirineu (la Seu d'Urgell, 7-8 de juny).
- Assistència Jornades sobre Biomassa (Tàrrega, 15 de juny).
- Assistència Jornada Grups Leader de Catalunya (Barcelona, 20 de juny).
- Jornada sobre Transhumància (Llessui, 22 de juny).
- Assistència Sky Games (el Pont de Suert, 29 de juny).
- Jornada Imatge del Pirineu en el marc de Picurt (la Seu d'Urgell, 29 de juny).
- Assistència a l'acte 50 aniversari Electrodomèstics Taurus (Oliana, 13 de juliol).
- Inauguració de l'edifici del Centre de Suport Territorial Pirineus de l'Institut Geològic de Catalunya (Tremp, 20 de juliol).
- Fira del Llibre del Pirineu (Organyà, 8 de setembre).
- Jornades senderisme Andorra (20-22 de setembre).

- Participació a la 32a Fira de Calella, "Pirineus: Cultura, tradició i futur" (Alt Maresme, 21-24 de setembre).
- Assistència a La fiera del Riso (Itàlia, 22-23 de setembre).
- Acte de Participació a l'Estratègia Catalana d'Adaptació al Canvi Climàtic (ESCACC) (la Seu d'Urgell, 27 de setembre).
- Assistència Junta rectora Festival música FEMAP (Torre de Capdeella, 16 d'octubre).
- Jornades de senderisme a l'Alt Urgell (18-19 d'octubre).
- Assistència presentació Fira de Sant Ermengol (la Seu d'Urgell, 20 d'octubre).
- Assistència Workshop Pirineus (Berguedà, 24-25 d'octubre).
- Curs virtual d'ofimàtica: Tractament de la informació numèrica. Nivell 2 (octubre i novembre).
- Taller de redacció d'informes, propostes i resolucions (Lleida novembre i desembre).
- Postgrau "Estratègia i competitivitat regional", organitzat per la Universitat Politècnica de Catalunya.

Organismes amb representació de l'Institut per al Desenvolupament i la Promoció de l'Alt Pirineu i Aran

Actualment, l'IDAPA és membre de la Junta Rectora del Parc Natural de l'Alt Pirineu, que durant el 2012 va celebrar la sessió XVII, el dia 12 juliol, a Llavorsí.

L'IDAPA també forma part del Consell Territorial de la Candidatura als Jocs Olímpics i Paralímpics d'Hivern Barcelona - Pirineu 2022 que promou l'Ajuntament de Barcelona, i en tant que membre ha assistit a les diferents sessions de treball celebrades durant l'any 2012..

Aquest 2012, l'Institut s'ha incorporat a les reunions de la Junta Rectora del Festival de Música Antiga dels Pirineus, FEMAP, donat que és un projecte amb impacte en tot el territori.

D'altra banda, l'Institut participa en les sessions del Consell de Direcció de l'Administració Territorial de la Generalitat de Catalunya a l'Alt Pirineu i Aran que, sota la presidència del delegat del Govern, reuneix periòdicament els directors territorials dels departaments de la Generalitat i els responsables dels organismes autònoms amb presència al Pirineu.

Normativa

Establiment d'una línia d'ajuts finançada i gestionada per l'Institut, amb el títol "Foment d'activitats de formació i promoció del patrimoni cultural i el desenvolupament local a l'Alt Pirineu i Aran".

Convocatòria d'una ordre d'ajuts impulsada i gestionada des de l'Institut, destinada als ens locals, a les associacions sense ànim de lucre i a les fundacions i consorcis pirinencs. L'ordre va sortir publicada al DOGC del 28 de desembre de 2012 amb el títol "RESOLUCIÓ TES/2872/2012, de 17 de desembre, de convocatòria anticipada per a l'any 2013 de subvencions, en règim de concurrència competitiva, per al foment d'activitats de formació i promoció del patrimoni cultural i el desenvolupament local a l'Alt Pirineu i Aran, corresponent a actuacions dutes a terme durant l'any 2012, i d'aprovació de les bases reguladores que l'han de regir".

Generalitat de Catalunya
**Departament de Territori
i Sostenibilitat**

IDAPA

Institut per al Desenvolupament
i la Promoció de l'Alt Pirineu i Aran
*Institut entath Desvolopament
e era Promocion deth Naut Pirenèu e Aran*